

07 **Samengevoegde vragen van**

- **Anja Vanrobaeys aan Petra De Sutter (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven) over "Kinderarbeid bij PostNL" (55002453P)**
- **Jean-Marc Delizée aan Petra De Sutter (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven) over "Kinderarbeid bij PostNL" (55002458P)**
- **Nahima Lanjri aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "Kinderarbeid bij PostNL" (55002460P)**
- **Michael Freilich aan Petra De Sutter (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven) over "De wantoestanden bij PostNL en de nieuwe postwet" (55002461P)**
- **Maria Vindevoghel aan Petra De Sutter (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven) over "De wantoestanden bij PostNL" (55002464P)**
- **Eva Platteau aan Petra De Sutter (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven) over "Kinderarbeid bij PostNL" (55002470P)**

07 **Questions jointes de**

- **Anja Vanrobaeys à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques) sur "Le travail**

des enfants chez PostNL" (55002453P)

- Jean-Marc Delizée à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques) sur "Le travail des enfants chez PostNL" (55002458P)

- Nahima Lanjri à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "Le travail des enfants chez PostNL" (55002460P)

- Michael Freilich à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques) sur "Les situations intolérables au sein de PostNL et la nouvelle loi postale" (55002461P)

- Maria Vindevoghel à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques) sur "Les situations intolérables au sein de PostNL" (55002464P)

- Eva Platteau à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques) sur "Le travail des enfants chez PostNL" (55002470P)

07.01 Anja Vanrobaeys (Vooruit): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, hier sta ik opnieuw, voor de zoveelste keer. Opnieuw is er kinderarbeid vastgesteld bij PostNL. Opnieuw is er een pakjescentrum gesloten wegens wantoestanden. De vraag is hoeveel dergelijk onrecht er nog moet gebeuren en hoeveel keer wij ons daarover hier nog kwaad zullen moeten maken. Eerlijk gezegd, zolang de politiek vastzit in traagheid, wegstijgen en fabeltjes vrees ik dat het nog lang zal duren.

Ik wil vandaag van het moment gebruikmaken, om drie fabeltjes te ontcrachten. Het eerste is dat alleen meer inspecties tot oplossingen zullen leiden. Dat klopt spijtig genoeg niet. De bewuste reportage heeft kinderarbeid immers blootgelegd, maar wij hebben gemerkt dat de beurskoers van PostNL is gestegen. De aandeelhouders zijn er blijkbaar van overtuigd dat die wantoestanden PostNL gewoon niet raken. Inspecties zijn uiteraard noodzakelijk en zullen de kinderen beschermen die bij de inspecties toevallig worden aangetroffen. Er is echter een sterke wetgeving nodig om een dergelijk bedrijfsmodel aan te pakken.

Het tweede fabeltje is dat sommigen beweren dat het slechts om incidenten gaat. Zij stellen dat de sector niet zwart mag worden gemaakt en dat het om slechts één bedrijf gaat. Zij vergeten evenwel dat er ook depots zijn gesloten van GLS en van DPD. Wanneer een en ander niet op vtm komt, bestaat het dus blijkbaar niet.

Ten derde, hoofdelijke aansprakelijkheid zou de wonderoplossing zijn. Collega's, het gaat hier wel over mensen die één euro per pakje krijgen, die vijf euro per uur verdienen en aan wie de politie vraagt om niet in een fles te plassen wanneer zij aan het rijden zijn. Hier is een sterke arbeidsbescherming en sociale zekerheid nodig, om dat probleem op te lossen. (...)

07.02 Jean-Marc Delizée (PS): Madame la présidente, madame la ministre, l'histoire se répète et ce faisant, hélas, nos débats aussi.

Malgré les procédures en cours, malgré les arrestations de ses dirigeants, PostNL persiste et signe, et continue ses pratiques d'exploitation humaine, y compris d'enfants. C'est insupportable! Comme vous l'avez dit, lors d'un précédent débat, ce sont des pratiques du XIXe siècle. C'est déjà la quatrième fois depuis le début de l'année que nous sommes amenés à les dénoncer.

Il y a des solutions. D'une part, l'Inspection du travail fait son travail et constate des infractions. D'autre part, il faut une régulation sérieuse

07.01 Anja Vanrobaeys (Vooruit): Une fois de plus, on a constaté que PostNL recourait au travail des enfants et un centre de distribution de colis a été fermé. Tant que les politiques réagiront si lentement et détourneront le regard, de tels incidents continueront de se produire.

Après les révélations concernant le travail des enfants, le cours boursier de PostNL a encore augmenté. Il ne suffit pas, toutefois, de procéder à des inspections pour résoudre les problèmes. Il faut une législation forte qui s'attaque au modèle d'entreprise. Il ne s'agit pas d'incidents isolés ou d'une seule entreprise. Des dépôts de GLS et de DPD ont également été fermés. Certains plaident pour une responsabilité solidaire, mais il s'agit de travailleurs qui ne gagnent que 5 euros par heure. En ce sens, une protection du travail et une sécurité sociale fortes sont nécessaires. Une action immédiate est-elle prévue?

07.02 Jean-Marc Delizée (PS): Ondanks de hangende procedures en ondanks de aanhouding van de bedrijfsleiders blijft PostNL personen en zelfs kinderen uitbuiten. Die praktijken uit een ander tijdperk zijn onaanvaardbaar! Dit is al de vierde keer sinds het begin van het jaar dat we die praktijken aan de kaak stellen.

De Arbeidsinspectie vervult haar opdracht, maar de sector zou ook

dans ce secteur. Des règles strictes et claires doivent être fixées et doivent être facilement contrôlables. Il faut supprimer les statuts précaires. Il faut supprimer le travail non déclaré et, bien entendu, le travail des enfants. Il faut aussi que le contrat de travail soit la règle générale.

Nous sommes arrivés à la fin des consultations. Il faut maintenant passer aux actes.

Madame la ministre, quand viendrez-vous présenter au Parlement un projet de loi tel que le gouvernement l'a décidé sur le principe? Pensez-vous qu'il soit encore utile de poursuivre des consultations d'un secteur qui a perdu toute légitimité?

Madame la ministre, nous n'attendons pas une réponse, nous attendons des solutions pour mettre fin à cette pratique inacceptable.

07.03 Nahima Lanjri (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, zwartwerk, uitbuiting, fraude en kinderarbeid zijn dagelijkse kost bij PostNL en zijn onderaannemers. Het gaat hier helaas niet over het scenario van een nieuwe Daens-film, maar wel over de keiharde realiteit van vandaag. Dat kinderen van amper 13 jaar worden tewerkgesteld aan 5 euro zien die malafide ondernemers zelfs niet meer als een probleem. Ik citeer: "Ik dwing kinderen niet om te werken. Ze vinden het zelfs leuk en maken er spreekbeurten over." Hier schiet zelfs de term wereldvreemdheid tekort.

We zijn het als samenleving aan onszelf verplicht om verder te kijken dan enkel de verontwaardiging. Deze schandalige inbreuken zijn niet nieuw en bestaan al langer. We kennen ook de aanleiding, namelijk zoveel mogelijk winst maken. Voor e-commercebedrijven kan dat alleen door zoveel mogelijk pakjes te leveren aan een zo laag mogelijke prijs.

Blijkbaar heiligt het doel alle middelen. Dat betekent ook dat men met bijzondere lage marges moet werken, waardoor een enorme werkdruk ontstaat en men niet meer kijkt op een inbreuk meer of minder. We moeten ons de vraag durven te stellen of wij dit model nog willen tolereren. CD&V zegt heel duidelijk neen. Onder geen enkel beding willen wij misbruiken, kinderarbeid en uitbuiting van werknemers tolereren.

Het is niet de eerste keer dat ik de volgende vragen stel. Ik heb ze al een paar keer in de commissie gesteld. Wat willen u en de regering hieraan doen? Welke stappen zijn er al ondernomen om deze problematiek aan te pakken? Hoe zult u ervoor zorgen dat de onderaannemers en de bedrijven niet meer boven de wet staan en dat zij de regels respecteren? Zal er worden gezorgd voor meer doorgedreven controles, onder meer door meer samen te werken op het vlak van sociale inspectie, zoals Hilde Crevits heeft gezegd? Hoe zult u de e-commerce reguleren om te zorgen (...)

07.04 Michael Freilich (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, als mens zie ik u heel graag, maar als minister bent u helaas gebuisd. Na het debacle rond de CEO van bpost en de verkoop van de krantenwinkels aan een casinogroep zijn er nu aanhoudende problemen in de pakjessector. Dat probleem is niet nieuw, want reeds zes maanden geleden hebben wij dat hier al aangekaart. Ondertussen hebt u niets gedaan. U hebt een voorontwerp van wet geschreven dat ingaat tegen alles waar wij voor staan, want de vrijemarkteconomie gaat op de schop en het vrij ondernemerschap wordt ingeperkt. Op de banken van

op een ernstige manier gereguleerd moeten worden. Er moet een einde gemaakt worden aan de precaire statuten, het zwartwerk en natuurlijk ook de kinderarbeid. Het arbeidscontract moet de algemene regel worden.

Wanneer zult u een wetsontwerp daartoe aan het Parlement voorleggen? Bent u van mening dat het nog nuttig is om overleg te blijven plegen met een sector die alle legitimiteit verloren heeft?

07.03 Nahima Lanjri (CD&V): Le travail au noir, l'exploitation, la fraude et le travail des enfants sont des pratiques quotidiennes chez PostNL et ses sous-traitants. Des enfants d'à peine treize ans sont employés à 5 euros de l'heure. De telles infractions ne datent pas d'hier. Le commerce électronique ne peut se concevoir qu'en livrant un maximum de colis au prix le plus bas possible. Les transporteurs de colis doivent appliquer des marges très faibles qui entraînent une énorme pression de travail. Le CD&V ne tolérera jamais les abus, le travail des enfants et l'exploitation des travailleurs.

Comment le gouvernement entend-il s'attaquer à ce phénomène? Quelles mesures ont déjà été prises en la matière? Comment la ministre va-t-elle veiller à ce que les sous-traitants appliquent la loi? Les contrôles seront-ils renforcés? Comment la ministre va-t-elle réguler le commerce électronique?

07.04 Michael Freilich (N-VA): C'est malheureusement un zéro pointé pour la ministre. Après la débâcle du CEO de bpost et la vente des librairies à un groupe de casinos, des problèmes persistent aujourd'hui dans le secteur des colis. Il y a six mois, nous avons déjà soulevé la question dans cet hémicycle,

de communistische PVDA zijn ze waarschijnlijk lyrisch, dat zult u zo dadelijk wel horen van mevrouw Vindevoghel.

Ook in uw eigen coalitie rommelt het, zoals wij vandaag konden lezen in de kranten. Ik citeer: "Op de interkabinettenwerkgroep bleek reeds de impasse. De Sutter oogstte alleen maar negatieve reacties." Mevrouw de minister, u bent gebuisd. Gelukkig hebben wij wel pasklare antwoorden.

Ik heb vandaag maar één vraag voor u. Hoelang heeft het geduurd eer u een uitnodiging hebt gekregen om lid te worden van de PVDA?

07.05 Maria Vindevoghel (PVDA-PTB): Mevrouw de minister, het is al de derde keer dat ik hier tussenkom over PostNL. Wij zijn al zes maanden op de hoogte van de praktijken van PostNL. Wij weten dat er sprake is van fraude, sociale dumping, zwartwerk en kinderarbeid. Kinderen van 13 jaar werken 9 uur per dag voor 5 euro. Dat is de realiteit in 2022. Mijnheer Freilich, wij moeten ons de vraag durven te stellen hoe dat komt.

De liberalisering en de deregulering van de postmarkt hebben tot deze situatie geleid. PostNL is een Nederlands postbedrijf. Als we zien welke toestanden er vandaag bij de post gebeuren, kunnen we dat niet als een goed voorbeeld nemen.

Het is volgens ons de hele deregulering die tot deze erge situatie geleid heeft. PostNL werkt namelijk enkel met chauffeurs die schijnzelfstandig zijn. De hele structuur is dus fout. Geen enkele chauffeur heeft een contract. PostNL veegt vierkant zijn voeten aan hun arbeidsomstandigheden. PostNL laat deze mensen werken aan 80 eurocent per postpakje. Als het pakje echter niet geleverd wordt, krijgen ze niets. Dat is de situatie voor die mensen.

Ten tweede komen de vakbonden daar onmogelijk tot akkoorden. Ik heb een vakbondssecretaris aan de lijn gehad die zegt dat ze al maanden discussiëren over een cao rond de nachtarbeid. Zelfs dat krijgen ze niet geregeld. Deze concurrentiestrijd is dus een *race to the bottom* en de bodem is bereikt, mijnheer Freilich.

Mevrouw de minister, de PVDA wil dat de stal van PostNL uitgemest wordt. (...)

07.06 Eva Platteau (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, iedereen die vandaag een pakje bestelt, moet er toch van kunnen uitgaan dat er bij de bezorging geen uitbuiting plaatsvindt. Wat zien wij echter vandaag? De ene wantoestand na de andere komt aan het licht, tot en met beschuldigingen van kinderarbeid en mensenhandel. Wij moeten eerlijk zijn, het is het zakenmodel, het winstmodel, dat leidt tot die excessen. Dat zakenmodel werkt met onderaannemers, vaak schijnzelfstandigen, waarbij men de kosten zo laag mogelijk houdt en de verantwoordelijkheid voor de arbeidsvoorwaarden en voor de kwaliteit van de arbeid volledig van zich afschuift.

Mevrouw de minister, u weet heel goed dat de sector er maar niet in slaagt zichzelf te reguleren. De *race to the bottom* gaat steeds verder. U hebt als bevoegd minister echter een belangrijke hefboom in handen, namelijk de postwet. Met die postwet kunt u de sector reguleren.

mais la ministre est restée les bras croisés. Il existe à présent un avant-projet de loi qui vise à repenser l'économie de marché et à restreindre la libre entreprise. Il y a également du grabuge au sein de la propre coalition dont est membre le parti de la ministre. Combien de temps s'est-il écoulé avant que la ministre n'ait été invitée à rejoindre le parti communiste?

07.05 Maria Vindevoghel (PVDA-PTB): Depuis six mois déjà, nous avons connaissance des pratiques abusives chez PostNL: fraude, dumping social, travail au noir et travail d'enfants. Telle est la réalité en 2022: des enfants de 13 ans qui travaillent 9 heures par jour pour 5 euros. Je vais en désigner la cause pour M. Freilich: la libéralisation et la dérégulation du marché des services postaux. La structure dans son ensemble est mal conçue, car PostNL travaille uniquement avec des chauffeurs qui sont de faux indépendants. PostNL ne se soucie pas le moins du monde de leurs conditions de travail. En outre, les syndicats y sont dans l'impossibilité d'aboutir à des accords. Ils ne sont même pas parvenus à obtenir une CCT sur le travail de nuit. Il s'agit d'un nivellement vers le bas et nous avons atteint le fond. La ministre entend-elle s'attaquer à ce problème?

07.06 Eva Platteau (Ecolo-Groen): Chaque personne qui commande un colis aujourd'hui doit pouvoir supposer que cette livraison se fera en l'absence de toute forme d'exploitation. Nous constatons toutefois une accumulation de situations intolérables, y compris des accusations de travail d'enfants et de traite d'êtres humains. Le modèle d'entreprise, axé sur le gain et faisant intervenir des sous-traitants qui sont souvent de faux indépendants, entraîne ces excès. Le secteur ne parvient pas à s'autoréguler. Le nivelle-

Wat u voorstelt, mevrouw de minister, is eigenlijk heel eenvoudig. U wilt dat de grote pakjesbedrijven, zoals PostNL, zelf effectief pakjesbezorgers in dienst hebben, zodat die bedrijven zelf verantwoordelijk zijn voor de arbeidsvoorwaarden. Uw voorstel krijgt heel veel steun, hier in het halfroond en ook binnen de regering. Alleen bij de liberale collega's zien wij enige aarzeling.

Zullen wij blijven wegstijgen van de problemen of zullen wij de pakjessector eindelijk reguleren en eerlijker maken? Mevrouw de minister, u hebt onlangs een bevraging gedaan in de sector. Wat was het resultaat daarvan? Wanneer mogen wij uw wetsontwerp verwachten in de Kamer?

07.07 Minister **Petra De Sutter**: Geachte Kamerleden, Dieter is 13 jaar oud en zou eigenlijk op woensdagnamiddag moeten voetballen in plaats van pakjes te bezorgen, soms 9 uur per dag, camionette in en uit, voor 5 euro per uur. Dieter zegt zelf dat dat hem voorbereidt op een zware job, die hij waarschijnlijk de rest van zijn leven zal moeten uitoefenen. Dieter woont en werkt in Vlaanderen in 2022. Als ik zulke verhalen hoor, als ik beelden zie van kinderen die na de schooluren of in de weekends dat soort werk moeten doen, dan bedroeft mij dat ten zeerste. Ik denk dat u die mening deelt. Ik hoop dat kinderen hun kindertijd op een andere manier kunnen doorbrengen.

Als zij verplicht worden om dat soort dingen te doen wegens armoede thuis, dan is dat schrijnend. Kinderarbeid anno 2022 in die vorm is een regelrechte schande en is uiteraard ook totaal onwettig. De volwassenen die hiervoor verantwoordelijk zijn, zijn, als u het mij vraagt, niet altijd in de eerste plaats degenen die dat kind meenemen naar het werk en die misschien in armoede leven, maar degenen die in dat model, puur uit winstbejag, toelaten dat kinderen arbeid verrichten. Indien de feiten waarvan wij afgelopen maandag kennis hebben genomen, worden bevestigd, dan gaat het om kinderarbeid en dat is niet alleen onwettig maar betekent een blaam voor het bedrijf in kwestie en straat dat negatief af op de hele sector en eigenlijk op onze samenleving in haar geheel.

Er is al een aantal gerechtelijke onderzoeken in de pakjessector aan de gang. Gezien de scheiding der machten zal ik mij uiteraard niet uitspreken over de grond van eventuele feiten, maar het betekent voor mij wel dat wij dringend politiek moeten ingrijpen. Ik wil alles uit de kast halen om een einde te maken aan dat soort praktijken. Niets is belangrijker dan de bescherming van de Dieters van ons land, de kwetsbaarsten, onze kinderen. Ik reken op steun van het hele spectrum, zowel politiek als in de sector. Sommigen hadden hier misschien liever een gebuisde minister zien staan, mijnheer Freilich, die de andere kant opkijkt. Het is zelfs mijn bevoegdheid niet, maar die van mijn collega, want het gaat over sociale wetgeving, arbeids- en loonvoorwaarden en arbeid door minderjarigen.

Ik heb echter wel een hefboom, namelijk de postwet. Het is niet voldoende om te zeggen dat alles in orde is en dat het volstaat om meer te controleren en tegen die praktijken op te treden. Ik ben het niet eens met de stelling dat mijn voorstel ter aanscherping van de wetgeving het ondernemerschap zou aantasten. Ik pas voor een vrijheid van de ondernemer die ten koste gaat van het welzijn van de medewerkers en

ment par le bas se poursuit inlassablement. La ministre dispose toutefois d'un levier important: la loi postale. La proposition de la ministre prévoyant que les entreprises de livraison de colis emploient leurs propres livreurs bénéficie d'un large soutien au sein de l'hémicycle et du gouvernement. Seuls les membres libéraux de la Chambre hésitent quelque peu. Allons-nous nous détourner des problèmes ou allons-nous enfin réguler le secteur des colis et le rendre plus juste?

07.07 **Petra De Sutter**, ministre: Je suis profondément attristée à la vue des images d'enfants qui livrent des colis après les heures d'école ou le week-end au lieu de jouer au football. C'est d'autant plus poignant lorsque la précarité les y contraint. Le travail des enfants en 2022 est un véritable scandale et est totalement illégal. La faute ne doit pas toujours être imputée à ceux qui amènent les enfants au travail, mais à ceux qui acceptent que des enfants travaillent. Si les faits sont confirmés, ce serait un blâme non seulement pour l'entreprise, mais aussi pour tout le secteur et même pour la société dans son ensemble.

Je ne m'exprimerai pas sur les instructions en cours dans le secteur des colis. Je ferai tout ce qui est en mon pouvoir afin de mettre un terme à ces pratiques, même si d'aucuns auraient apparemment préféré que je détourne mon regard telle une ministre mise en échec. Le sujet ne relève d'ailleurs pas de mes compétences, mais je dispose d'un levier: la loi postale. Un contrôle accru ne résoudra pas le problème. Je ne suis pas non plus en faveur d'une liberté aux entreprises qui porte préjudice au bien-être des travailleurs et, ce qui est encore pire, au bien-être d'enfants. Que celui qui croit que la seule façon de parvenir à la croissance dans ce secteur consiste à exploiter le personnel et à faire travailler des enfants vienne l'affirmer explicitement dans cet hémicycle! Le modèle économique du

zelfs kinderen. Overigens zal het aanbieden van kwalitatieve contracten en een degelijke sociale bescherming, al dan niet via onderaannemers – we willen immers niet tornen aan dat ondernemingsmodel, waarbij er wel een beroep op volwassen medewerkers moet worden gedaan – de ondernemers niet beklemmen of de ontwikkeling van de sector beknotten. Dat wie meent dat de enige manier om in die sector groei te verwezenlijken, bestaat uit uitbuiting van personeel en kinderarbeid, mag dat hier met zoveel woorden komen zeggen; ik ben benieuwd.

Ik wil zeer duidelijk onderstrepen dat mijn ontwerp van postwet niets of niemand beklemt of beknot, behalve de kans op uitbuiting. Het businessmodel van de e-commerce waarvoor praktijken zoals we er vandaag vaststellen, noodzakelijk zijn, moet veranderen en daarom is mijn voorstel noodzakelijk. Dat is mijn standpunt.

Je travaille sur une adaptation de la loi postale dans le but d'améliorer les conditions de travail des livreurs de colis. Ceci a été décidé par l'ensemble du gouvernement en octobre dernier.

Dat werd beslist door alle coalitiepartners.

L'avant-projet de loi a été soumis à une consultation publique afin de recueillir les préoccupations et suggestions.

Sommigen alluderen erop dat dit geen goede praktijk is. Wij hebben de tekst in de interkabinettenwerkgroep besproken en wij hebben adviezen gevraagd. Daar gaan we nu mee verder, dus dat zit niet in een impasse, dat valt niet stil of het komt niet op een of andere manier in de problemen.

De regering heeft beslist om de postwet aan te passen; dat wil ik toch nog eens herhalen.

Les avis que nous avons demandés par exemple au Service d'information et de recherche sociale et au Conseil national du Travail sont en cours d'analyse. Cela prend du temps.

Dat vraagt tijd. Wetgevend werk vraagt immers tijd.

Nous voulons travailler en nous basant sur les éléments objectifs qui ressortent de la consultation.

Ik wil bevestigen dat dit voor mij een prioritair dossier is en blijft. (...)

07.08 Anja Vanrobaeys (Vooruit): Mevrouw de minister, ik dank u voor het antwoord. Ik kijk uit naar de aanpassing van de postwet.

Ik vraag mij wel af, collega's, of ouders met een gerust hart online nog een emmertje en een schepje voor deze zomer kunnen bestellen. Bol.com heeft alvast tekst en uitleg gevraagd. Doen ze dat omdat er minderjarigen in de camionetten werken? Of omdat er kliksystemen bestaan om inspecties te ontwijken? Of omdat de bestuurders hun ogen

commerce électronique doit changer, d'où l'utilité de ma proposition.

Naar aanleiding van de beslissing van de hele regering, werk ik aan de verbetering van de arbeidsomstandigheden van de pakjesbezorgers in de postwet.

Cette décision a été soutenue par l'ensemble des partenaires de la coalition.

Over het voorontwerp van wet werd een openbare raadpleging georganiseerd.

Selon certains, ce n'est pas une bonne pratique, mais nous avons examiné le texte au sein du groupe de travail intercabinets et nous avons recueilli des avis. Le dossier ne se trouve pas dans une impasse. Le gouvernement a également décidé de modifier la loi postale.

De analyse van de gevraagde adviezen vergt tijd. Wetgevend werk vergt immers tijd.

C'est et cela reste une de mes priorités.

07.08 Anja Vanrobaeys (Vooruit): J'attends avec impatience l'adaptation de la loi postale. Bol.com a déjà demandé un texte et les explications s'y rapportant. Cette démarche n'est pas guidée par le fait que des mineurs d'âge travaillent dans les camionnettes ni par le

meer op hun plasfles moeten houden dan op de weg? Neen, Bol.com doet dat omdat de levertijden vertraging dreigen op te lopen. Dat is nu de markt, mijnheer Freilich, een markt zonder enige bescherming.

Wij, socialisten, stonden altijd voor rechten en bescherming. Dat is nu niet anders. We gaan ook niets anders laten gebeuren. Deze wantoestanden moeten nu worden aangepakt.

07.09 Jean-Marc Delizée (PS): Madame la vice-première ministre, je vous remercie pour vos réponses.

Vous l'avez compris, je crois, le message du Parlement, c'est: "Il faut avancer!". Tel que le gouvernement, d'ailleurs, l'a décidé sur le principe. En italien: "Avanti!". En néerlandais: "Vooruit!".

Je pense qu'inaction rime avec exploitation. Je crois qu'il en va de notre crédibilité, de notre responsabilité politique, à toutes et tous, et de la vôtre aussi, évidemment, en premier lieu, d'apporter des solutions de régulation à ce secteur.

Nous attendons de pied ferme et avec une certaine impatience, je ne le cache pas, ce projet de loi, pour pouvoir en débattre et le soutenir. C'est la fin des paroles. Il faut des actes.

07.10 Nahima Lanjri (CD&V): Mevrouw de minister, voor ons is het duidelijk. Als de prijs voor een gratis geleverd pakje kinderarbeid, uitbuiting en fraude is, dan passen wij daarvoor. Het is aan u en uw collega's, ook de heer Dermagne, om daar onmiddellijk paal en perk aan te stellen.

Daarvoor rekenen wij op een aantal zaken. Ten eerste moet er meer worden ingezet op de sociale inspectie en op meer controles, samen met de collega's van de regio's, zoals mevrouw Crevits dat gisteren heeft gevraagd.

Ten tweede is er de ketenaansprakelijkheid. Die bestaat al in de bouw. De hoofdaannemer is medeverantwoordelijk voor de onderaannemers en moet waken over de juiste toepassing van de arbeidsregels.

Ten derde moet de e-commerce worden geregulariseerd. Daar rekenen wij ook op. Wij rekenen op u en de hele regering, dus ook de andere bevoegde ministers, om paal en perk te stellen aan deze misbruiken, zodat we hier volgende maand niet opnieuw moeten staan met dezelfde vragen.

07.11 Michael Freilich (N-VA): Mevrouw de minister, ik ruik een parfum de crise. Volgens u is er eensgezindheid en gaat iedereen ermee akkoord, maar de collega van Open Vld zei in *De Standaard* dat "het wetsontwerp van De Sutter een inperking op de vrijheid van ondernemen betekent". U zei dat het dat net niet was. Ik citeer verder: "Pakjesbedrijven moeten verantwoordelijk zijn voor hun onderaannemers. Dat principe bestaat ook in de bouw."

Dat staat haaks op wat u daarnet hebt gezegd. Die woorden van Open Vld zijn echter ook mijn woorden. De N-VA heeft ook een oplossing voor dit probleem, namelijk wetsvoorstel nr. 2475, ingediend in de commissie

fait que les conducteurs sont plus concentrés sur leur urinoir portatif que sur la route, mais bien par le fait que cela risque d'entraîner des retards de livraison. Ainsi va le marché. Il faut mettre fin dès à présent à ces situations intolérables.

07.09 Jean-Marc Delizée (PS): Het is de politieke verantwoordelijkheid van ons allen om die sector te reguleren. We zijn zeer benieuwd naar dat wetsontwerp. Er moet actie ondernomen worden!

07.10 Nahima Lanjri (CD&V): La livraison gratuite des colis ne nous intéresse pas si cette gratuité implique le travail d'enfants, l'exploitation des travailleurs et des pratiques frauduleuses. Nous comptons sur l'ensemble du gouvernement pour qu'il prenne des mesures, en augmentant par exemple le nombre de contrôles en collaboration avec les services d'inspection régionaux, pour enrayer ce phénomène. Par ailleurs, il convient d'instaurer le principe de la responsabilité en chaîne, au même titre que dans le secteur de la construction, pour que l'entrepreneur principal soit coresponsable avec les sous-traitants et veille aussi au respect des règles en matière de travail. Enfin, le commerce électronique doit être mieux régulé.

07.11 Michael Freilich (N-VA): Je perçois tout de même un certain parfum de crise. Un membre de l'Open Vld a déclaré dans le quotidien *De Standaard* que le projet de loi de la ministre entraînerait une limitation de la liberté d'entreprendre. Au même titre que l'Open Vld, mon parti voudrait rendre les sociétés de transport de colis responsables de leurs sous-traitants. Pour ce faire,

voor Sociale Zaken, Werk en Pensioenen. Dit wetsvoorstel komt binnen enkele weken weer aan bod. Open Vld, voeg de daad bij het woord, wakker dat liberaal vuur nu eens aan en stem voor ons wetsvoorstel.

nous avons déposé la proposition de loi n° 2475. Je demande donc à l'Open Vld de raviver la flamme libérale en votant pour notre proposition de loi.

07.12 Maria Vindevoghel (PVDA-PTB): Mevrouw de minister, u hebt geen antwoord gegeven op de vraag of u nu onmiddellijk iets gaat doen om de praktijken van PostNL te doen stoppen. Laat de boel nu stoppen en betaal de mensen. Er moet nu een regeling komen. Ik kan u een voorstel doen. Ik heb het al eens gezegd, bij DHL bestaat er een heel goed systeem. Daar heeft 70 % van de werknemers namelijk een vast contract, een bediendencontract zelfs. Daar worden goede winsten gemaakt. Ik stel dus voor om onmiddellijk in actie te komen en niet nog zes maanden te wachten op de postwet. Zorg voor een goede regeling voor de mensen die daar nu in de miserie zitten.

07.12 Maria Vindevoghel (PVDA-PTB): Il convient d'élaborer une réglementation pour mettre un terme aux pratiques abusives au sein de PostNL, et ce dès maintenant! À cette fin, la ministre peut s'inspirer de la méthode utilisée par DHL, où 70 % des travailleurs ont un contrat d'employé fixe. Nous ne pouvons plus attendre une loi postale pendant six mois pour sortir ces personnes de la misère.

07.13 Eva Platteau (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, ik dank u voor de antwoorden. Het is goed dat u vastberaden blijft om de mistoestanden in de sector aan te pakken en dat u hiervoor binnen uw bevoegdheid al het mogelijke doet. Dat staat in contrast tot sommige partijen. De heer Freilich verwees naar de vrijheid van ondernemen om toch maar niets te moeten doen in de sector. Vrijheid van ondernemen mag nooit een excuus zijn om sociale wantoestanden te tolereren. Ik hoor sommige partijen ook pleiten voor meer controle en meer sociale inspectie.

07.13 Eva Platteau (Ecolo-Groen): Je me réjouis que la ministre reste déterminée à lutter contre les situations intolérables dans le secteur postal, et ce contrairement à certains autres partis. M. Freilich se réfère à la liberté d'entreprendre principalement pour ne surtout pas devoir s'engager à combattre les pratiques d'exploitation.

Collega's, het is te gek voor woorden, als we een oplossing hebben voor een probleem, laten we dan dat probleem bij de wortel aanpakken. Mevrouw de minister, dat is wat we moeten doen. Ik wens u veel succes en hoop op brede steun voor uw plannen.

D'autres partis plaident ici en faveur de davantage de contrôles, mais nous devons nous attaquer à la racine du problème.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*